22 СІЧНЯ — СВЯТО ЗЛУКИ

92 роки тому на Софійському майдані Києва відбулася вікопомна історична подія – з'єдналися дві гілки українського народу, які на руїнах Російської та Австрійської імперій утворили дві держави – Українську Народну Республіку та Західноукраїнську Народну Республіку. Отож наддніпрянці, галичани, буковинці, волиняни об'єдналися в одну Самостійну Соборну Українську Державу – УНР. Після довгих років безправ'я і рабства, бездержавності, багатовікового гноблення й зневаги український народ знову ставав єдиним і повноправним господарем на свій споконвічній землі. На жаль, той період державності був нетривалим. І все ж зерна єднання й соборності, посіяні тоді, проросли у 90-их роках минулого століття, коли був проголошений Акт незалежності. Згадаймо тих, хто засівав ту ниву, хто боровся і впав на довгому шляху до волі. Особливо сьогодні, у час нових випробувань.

Зі святом вас, українці!

Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Вороги України не могли подолати Бандеру живого. Вони бояться його й мертвого. Адже Степан Бандера, попри недолугі й нікчемні рішення судів, був і залишається для мільйонів українців Героєм національного визволення.

№ 3 (314)
20 січня 2011 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

СЕСІЇ РАД

ГЕРОЇВ ВИЗНАЧАЄ НАРОД...

На старий Новий рік в Івано-Франківську, як і в Тернополі й день перед тим у Львові, відбулася спільна сесія місцевих рад з приводу скасування Указу Президента України про присвоєння Провіднику ОУН Степану Бандері звання Герой України. Вона відбулася біля пам'ятника Степану Бандері на Європейській площі. Її учасниками були й районні ради та ради міст обласного значення.

Від учасників спільної сесії голова обласної ради Олександр Сич і міський голова Івано-Франківська Віктор Анушкевичус поклали вінок до пам'ятника Степану Бандері.

Сесія, хоч і проходила в незвичній обстановці, посеред міста, однак з дотриманням регламенту. Відбулася реєстрація депутатів, за результатами якої зі 114 обраних депутатів обласної ради в роботі надзвичайної сесії взяли участь 76 депутатів (від фракції «Свободи» – 17, «Батьківщини» – 15, «Нашої України» – 13, «Української партії» – 7, «Фронту змін» – 13, УНП – 2, «Відродження» – 2, позафракційних – 7; від Партії реґіонів та Народної партії депутатів не було); від Івано-Франківської міської ради – з 59 обраних депутатів – 48; Калуської міської ради – із 50 – 30; Коломийської міської ради – із 50 – 40; Яремчанської міської ради – із 36 – 28; Богородчанської районної ради – із 64 – 45; Галицької районної ради – із 82 – 56; Городенківської районної ради – із 66 – 34; Долинської районної ради – із 62 – 37; Калуської районної ради – із 56 – 34; Коломийської районної ради – із 100 – 55; Надвірнянської районної ради – із 62 – 49; Рогатинської районної ради – із 90 – 55; Рожнятівської районної ради – із 62 – 33; Снятинської районної ради із – 66 – 37; Тисменицької районної ради – із 88 – 60; Тлумацької районної ради – із 68 – 39. Від Косівської районної ради прибуло на спільну сесію 22 депутати з 80; Верховинської районної ради – дев'ятеро із 44. А від Болехівської міської ради депутатів не було. Тобто лише три ради опинилися поза рамками надзвичайної сесії, але присутні на ній депутати з Косова й Верховини, за словами О. Сича, з огляду на відсутність кворуму стали учасниками депутатських зборів.

Учасники сесії обговорили звернення до Президента України та Вищого адміністративного суду з приводу скасування Указу Президента України про присвоєння Степанові Бандері звання Герой України. Позиції фракцій і депутатів висловили Віктор Анушкевичус, Юрій Романюк та Ольга Бабій. За ухвалення звернення проголосували всі присутні депутати всіх рад області. Текст звернення подаємо.

«Не шануючи нашого героїчного минулого, не шануючи нашої героїчної боротьби, яка велася за визволення української нації від поневолення і за побудову Української незалежної держави, ми не зможемо в перспективі збудувати повноцінну Українську національну державу. Ми хочемо, щоб український світ будувався на українських цінностях», – наголосив голова обласної ради Олександр Сич. Коментуючи спільну сесію рад Прикарпаття, він сказав, що прикарпатці й раніше твердо відстоювали, й надалі відстоюватимуть своїх героїв та свою національну самоідентичність.

Президентові України В. Януковичу
Вищому адміністративному суду України

ЗВЕРНЕННЯ

Постановою Донецького окружного адміністративного суду від 2 квітня 2010 року визнано незаконним Указ Президента В. Ющенка про присвоєння почесного звання Герой України Степанові Бандері. Ухвалою Донецького апеляційного адміністративного суду від 23 червня 2010 року постанову Донецького окружного адміністративного суду від 2 квітня 2010 року залишено без змін. На постанову суду апеляційної інстанції подані скарги до Вищого адміністративного суду України.

В той же час, на офіційному Інтернет-представництві Президента України оприлюднена інформація, що рішення набуло законної сили й Указ Президента України В. Ющенка скасований. Окрім того, 12 січня 2011 року Вищий адміністративний суд України повинен був розглянути позов до Президента України про визнання незаконним і скасування Указу про присвоєння Головному командиру УПА Роману Шухевичу звання Герой України.

Ми, депутати обласної ради, районних рад та міських рад міст обласного значення Івано-Франківської області висловлюємо протест проти незаконних рішень судів України, які йдуть на повідку вищих органів державної виконавчої влади України, що реалізовують волю Кремля. Вважаємо, що рішення про скасування Указу Президента України (№ 46/2010) від 20 січня 2010 року «Про присвоєння С. Бандері звання Герой України» суд ухвалив за вказівкою Адміністрації Президента України на догоду російському режимові Путіна–Медведєва.

Це рішення стало можливим тому, що режим Януковича позбавив незалежності судову гілку влади, і сьогодні суди демонстративно виконують політичні замовлення Адміністрації Президента України, ухвалюючи абсурдні й неправочинні рішення. Водночас, правоохоронні органи стали головним знаряддям боротьби з політичною опозицією та побудови поліцейської держави. Вочевидь, чинний режим за наказом Кремля не лише відбілює Сталіна, а й форсованими темпами реанімує в Україні сталінізм.

Окупаційна адміністрація Януковича–Азарова розгорнула широкомасштабну війну проти українців у всіх сферах суспільного життя – мовній, освітній, ідеологічній, судовій, соціальній, економічній, культурній, духовній.

Рішення і дії окупаційної адміністрації, що сьогодні опанувала Печерські пагорби, продиктовані передусім страхом перед постатями Степана Бандери, Романа Шухевича, а також Івана Мазепи, героїв Крут, повстанців Холодного Яру, підпільників ОУН та воїнів УПА, які воскрешають у свідомості українців героїчний дух їхніх предків. Нинішні можновладці розуміють, що рано чи пізно режим Януковича буде зметений силою української національної революції. І не має значення, що саме стане основним каталізатором революційного вибуху – так звана пенсійна реформа, зміни в трудовому законодавстві, чи посилення репресій проти українських патріотів. Але однозначним є те, що наступний етап української революції відбудеться під прапором Бандери.

Вороги України не могли подолати Бандеру живого. Вони бояться його й мертвого. Адже Степан Бандера, попри недолугі й нікчемні рішення судів, був і залишається для мільйонів українців Героєм національного визволення.

Для нас, депутатів представницьких органів влади Прикарпаття, воля громади є наказом і спрямовуючим чинником у роботі. А тому ми й надалі докладатимемо зусиль до вшанування визначних дат національно-визвольної боротьби та українських національних Героїв. Війну нинішнього прокремлівського режиму проти Бандери й бандерівців ми розцінюємо як наступ на громадянські, конституційні та національні права українців. У цьому протистоянні ми будемо з нашим народом.

Звертаємося до Президента України Віктора Януковича з вимогою провести зустріч з уповноваженими представниками органів місцевого самоврядування Західної України та подати своє бачення розвитку Української національної держави.

Ухвалено на спільній позачерговій сесії обласної ради, районних, міських міст обласного значення рад Івано-Франківської області 14 січня 2011 року

ДУХОВНЕ

ОСВЯТІМОСЬ І МИ!

Під час хрещення Ісуса Христа в Йордані Отець Небесний сказав над Сином відомі слова: «Це Син мій любий, що його я вподобав» (Мт. 3, 17). А син Божий, який вступив у води Йордану, освятив її назавжди й показав нам дорогу до Бога. Це хрещення обмиває від гріха всю людськість відтоді й до наших днів.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

ВІЙНА ПРОТИ УКРАЇНЦІВ

Відбулося засідання проводу Івано-Франківської обласної організації Народного Комітету захисту України. Йшлося насамперед про політичну ситуацію в Україні, наступ нинішнього авторитарного владного режиму на національні права й свободи українців, намагання знищити опозицію і будь-який спротив суспільства антинародним діям влади, застосування брехні й невмотивованих арґументів для виправдання арештів і переслідувань людей за їхні політичні переконання і суспільні дії, які досі українською і світовою спільнотою сприймалися позитивно, як, скажімо, творчу працю письменниці Марії Матіос! А арешти й переслідування активістів ВО «Тризуб» ім. С. Бандери з таємним підкиданням і вилученням зброї з одночасним звинуваченням у тероризмі НКЗУ взагалі вважає репресіями Народного Комітету захисту України, оскільки ВО «Тризуб» є її членом.

Нічні арешти, відмова в адвокатському захисті репресованих, заборона передач і ліків хворим є не лише порушенням Конституції і законності, але дуже скидається на те, що режим Януковича намагається залякати людей, як це зробив у 1937 р. сталінський режим. На цьому наголошували учасники розмови – співголови ІФ ОО НКЗУ Степан Волковецький та Дмитро Захарук, голова обласної організації КУН Богдан Борович, керівник ОО ВО «Тризуб» Олексій Щерба, голова крайової організації НРУ Ігор Шумега та інші. Обговорили проект заяви-протесту «Волю політичним в'язням!» Наголосили, що Комітет має моральний обов'язок підтримати репресованих і готувати суспільство до виступу проти антиукраїнського режиму Януковича–Азарова–Табачника.

Богдан ВІВЧАР

ПРЯМА МОВА

ЮРІЙ АНДРУХОВИЧ: Наша нинішня влада загалом складена з людей найвідсталішого реґіону, в яких мінімум цивілізованого досвіду, тому від неї будь-чого можна сподіватися. Вони, як недовчена порода собак, реакція яких може бути непередбачувана. Бультер'єрами я б'їх не назвав, але пітбулями – так, образно кажучи, – я їх зараз не ображаю, а лише метафорично говорю. Тому мушу стверджувати: нині все можливе. І репресії – теж.

ПРИЗНАЧЕННЯ

КАДРОВІ РОТАЦІЇ

Президент призначив нових голів районних державних адміністрацій та суддів в областях Західної України. Так, Ігоря Овчара призначено головою Тисменицької районної державної адміністрації. Згідно з рішенням, суддею Івано-Франківського міського суду став Олександр Бойчук, а посаду судді Рогатинського районного суду обійняла Інеса Болюк.

ВЕРСІЇ

КОМУ ПОТРІБНИЙ ВИБУХ...

У Запоріжжі коло пам'ятника Й. Сталіну сталося дві події, віддалені між собою на два-три дні. Перша подія: пам'ятнику відтято голову. Друга подія: обезголовлений пам'ятник зруйновано вибухом.

Піддаймо ці дві події логічному аналізу.

Виконавцем першої події могли бути дві особи:

1) особа, яка вважає наявність на території України пам'ятника організатору голодомору несумісним зі статусом незалежної України;

2) особа, яка хотіла цим актом дати владним структурам привід почати політичні репресії в Україні.

Припустімо, однак, що перше припущення значно ймовірніше, й будемо танцювати від цього припущення.

Чи треба було різунові чи різунам голови пам'ятника після обезголовлення статуї – ще й руйнувати безголову фігуру?

Очевидно, що логіка відкидає таку потребу. Безголовий пам'ятник – це вже не пам'ятник, і хазяї статуї підтвердили це, закривши покаліченого ідола від очей оглядачів. Фактом обезголовлення фігури пам'ятник демонтовано.

Кому, в такому разі, потрібно було руйнувати пам'ятник вибухом?

Після акту фактичного демонтажу пам'ятника на сцену виходить сторона оскарження.

Стороні оскарження конче потрібно було зобразити факт вандалізму над кам'яним ідолом, як акт тероризму, що відкриває зелену вулицю для політичних репресій.

Для того, щоб надати акції антисталініста чи антисталіністів забарвлення тероризму, потрібно було здійснити другу запорізьку подію: зруйувати пам'ятник вибухом.

Таке припущення дуже ймовірне, його підтверджено масовими арештами підозрюваних саме в тероризмі, які мають місце сьогодні.

Другу подію задумано з кривавими жертвами. Вибрано вибуховий апарат дуже потужної дії. Такий апарат навряд чи могли б змайструвати самодіяльні терористи. Апарат, безперечно, фабричного виробництва. Саморобні апарати часто не діють, завдають поранень або й смерті самим терористам, не мають аж такої убивчої сили. Бікфордів шнур самодіяльних терористів часто не горить або гасне. Апарат, задіяний у Запоріжжі, працював бездоганно. Всю операцію виконав підкутий у вибухових операціях фахівець.

Потужний апарат для цього фахівця вибрано з тим, щоб присутій на місці події (у приміщенні) сторож став жертвою вибуху. Тоді обуренню громадськості не буде меж.

Цей сценарій повністю не відбувся. Сторож залишився живий і здоровий, бо вийшов з приміщення. Але факт можливого вбивства сторожа став невід'ємною частиною офіційних повідомлень про подію. Треба ж бодай можливістю вбивства нагнітати атмосферу навколо цієї другої події.

Дуже симптоматичним під оглядом несумісного з логікою вибуху в Запоріжжі стало приурочене до масових арештів оголошення постанови касаційного суду у справі позбавлення С. Бандери титулу героя України. Чому саме під цю пору приурочили судді своє рішення?

Станіслав КАРА

МИ – УКРАЇНЦІ!

ПРАВДА – СИЛОЮ ОБРАЗУ

Попри те, що офіційна влада намагається позбавити звання героя України Головного провідника ОУН Степана Бандеру, народ вшановує його й усіх борців за волю України. Він – герой у них був і залишиться назавжди.

На запрошення політв'язнів і репресованих та районної ради м. Кіцманя Чернівецької області члени драматичного гуртка «Струни серця» Устянської ЗОШ I–III ступенів виступили в будинку культури Кіцманя з постановками «Крок у безсмертя» та «Перед величчю твоєю голову схилю», присвяченими життю Степана Бандери й славним синам і дочкам – борцям за волю України.

Гідне визнання і успіх мають аматори під проводом керівника драмгуртка Оксани Мамчур, заступника директора школи з виховної роботи, активної просвітянки.

Про це «Галицька Просвіта» писала 20 червня 2009 року. Успіхом увінчався виступ на обласному конкурсі патріотичної пісні в Івано-Франківську. Колектив зайняв перше місце і був нагороджений грамотою обласного управління освіти, а невдовзі брав участь в обласному святі патріотичної пісні і теж одержав грамоту обласної ради.

Аматори, вчителі й учні Устянської школи, виступають не просто від випадку до випадку. Це справді справа їхніх душ і сердець, це потреба сьогоднішнього дня, це усвідомлений крок педагогів у здійсненні національного й патріотичного виховання молоді, усіх свідомих українців.

З успіхом виступили вони перед слухачами курсів резерву директорів, що проходив на базі Устянської ЗОШ у червні минулого року, на відкритті музею народного героя України, політв'язня, керівника Норильського повстання, члена Гельсинкської спілки Євгена Грицяка. А глядачі тоді зібралися з усієї України. Серед них була і делеґація з Кіцманя, очолювана головою Товариства дітей політв'язнів і репресованих Наталею Беловою, яка народилась у Норильську, бо ж її мати Анастасія Тарнавська відбувала там каторгу.

...Виступ у Кіцмані вдався на славу. У розкішному будинку культури зібралися сотні учасників свята, представників громадських організацій, Лужанського народного козачого хору. Покутян вітали представники влади, викладачі Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, місцеві композитори, лідери партій, громадських організацій. Крім вітань і оплесків, подарували їм пісенник «Співають лужанські козаки», книгу «Степан Бандера – практик, теоретик», диск із записами патріотичних пісень... Так високо й щиро була оцінена аматорська діяльність просвітянського колективу – драматичного гуртка «Струни серця», який підносить дух патріотизму в ім'я майбутнього України.

До речі, проект «Я – громадянин України» у 2010 році зайняв третє місце в області, а учительський проект «Школа майбутнього», автором якого є Оксана Мамчур, високо оцінений і зайняв друге місце серед шкіл області.

Ірина КУЗІВ,
директор Устянської ЗОШ I–III ступенів, член осередку «Просвіти»

ТАЄМНЕ І ЯВНЕ

ІНФІЛЬТРАНТИ

Коли мене, засудженого на 25 років таборів, перевели до етапної камери Одеської тюрми, там було щось із 60 засуджених. Серед цих засуджених були й комуністи, залишені совєтським КҐБ для підпільної праці в окупованій румунами Одесі. Цих комуністів КҐБ звинуватив і засудив за співпрацю з румунською «Сиґуранцою». Справедливо чи ні, я не знаю і не можу судити. Але ми в камері мали розмови. Зокрема, я розмовляв з Решетніковим (імені його не пам'ятаю). Решетніков був залишений в окупованій Одесі на посаді секретаря підпільного райкому комуністичної партії Водно-транспортного району Одеси. Якось, довідавшись, що мене засудили по справі ОУН, Решетніков підійшов до мене й розповів таке:

Комуністи-підпільники мали підпільний зв'язок із Москвою через радистів-парашутисток. Це був 1942 чи 1943 рік. Ішла війна. З Москви надійшла телеграма до підпільників-комуністів: «Вступайте до ОУН». Це все зі змісту телеграми, що розповів мені Решетніков. Очевидно, в телеграмі було щось ще, але Решетніков сказав мені тільки це й додав, що ця телеграма збила з пантелику підпільників, бо вони не знали, що таке ОУН і де її шукати.

Очевидно, що Московські спецслужби мали на увазі, щоб комуністи інфільтрували ОУН і розкладали її зсередини, а також збирали відомості про оунівців, але одеські підпільники виявилися не на висоті й до ОУН не вступили.

Про що свідчить цей факт?

Про те, що серед методів «роботи» КҐБ інфільтрація різних, «чужих», зокрема, антисовєтських, організацій мала велике поширення.

Крім цього випадку, КҐБ інфільтрувало ОУН в Одесі іншими шляхами. Я був рядовий неофіт ОУН, але серед її керівництва опинилися дві одіозні, як виявилося пізніше, особи: Мітя Карпов і Таня Карпова. Коли у квітні 1944 року Одесу «звільнила» Червона армія, на другий день звільнення виарештовано майже всіх одеських членів ОУН, за винятком Тані Карпової. Мітю Карпова теж заарештували, але за кілька місяців випустили. Він давав свідчення на всіх заарештованих. Якщо про Мітю Карпова можна сказати, що він заламався в тюрмі, то про Таню і цього не скажеш. Її залишили з завданням інфільтрувати ОУН. Ні Мітю, ні Таню не судили, коли інші оунівці дістали смертні вироки або десятки років таборів. Коли я в етапній камері розповів камерникам свою думку про роль Тані Карпової у процесах ОУН в Одесі, мене викликав оперативник тюрми й пригрозив розстрілом, якщо я буду і далі патякати. Очевидно, серед камерників були стукачі, які доповіли оперативникам мої слова. Цим моя тоді ще підозра знайшла підтвердження. Оперативник міг дбати про престиж лише своєї людини.

Письменниця Докія Гуменна описує, як московські спецслужби інфільтрували письменницькі організації Радянської України, а автор самоук Григорій Сірик описує, як КҐБ інфільтрував українську поліцію на окупованій німцями Україні.

Цю свою підступну зброю – інфільтрацію – КҐБ (хоч і під іншим іменем) масово практикує серед самостійницьких рухів у незалежній Україні. Чим, як не інфільтрацією, можна пояснити перебування деяких осіб на досить високих постах у Народному русі Україні, а потім активну працю цих осіб в організаціях п'ятої колони?

Ближче до наших днів. Чи не був Балога – голова Адміністрації Президента Ющенка – інфільтрантом спецслужб у «Нашій Україні»? Як на мене – був. Другий такий інфільтрант Едуард Матвійчук – теперішній губернатор Одещини: до Верховної Ради доп'явся за списком «Нашої України», тобто розігрував із себе патріота. Там переметнувся до п'ятої колони. Зараз же на посту губернатора Одещини – найлютіший українофоб.

А придивіться до нинішніх міністрів. Один із них був дуже близьким до Чорновола, навіть, здається, одним із його заступників. Як же він тоді патріотично виспівував. Після вбивства провідника Руху якось дивно переметнувся до Януковича і тепер – міністр. А хіба у кожній організації немає і нині таких інфільтрованих?..

Це ті інфільтранти, які не змогли або не хотіли лишатися й далі інфільтрантами й розкрили своє підступне нутро. Але в кожній організації, з якої виходить той чи той інфільтрант, неодмінно має лишитися ще нерозкритий каґебіст, інакше тому чи тому інфільтранту не буде дозволено розмаскуватися. Рука КҐБ мусить бути присутня і далі там, звідки деінфільтрується той чи той працівник секретних служб.

За період 1945–1990 рр. КҐБ інфільтрував усі еміґраційні організації українців, росіян, поляків чехів тощо. Ті терористичні акти, які Москва здійснила на українських еміґраційних діячах, не змогли б відбутися без участі інфільтрантів.

Як аґентам КҐБ вдається інфільтрувати здорові патріотичні організації?

Очевидно, що є різні способи, як зобразити себе симпатиком патріотів. І серед цих способів не останню роль грають лестощі. Інфільтрант, як правило, вміє підшиватися до людей, слабких до лестощів. Для цього вони вибирають керівників організацій і «латаються» до них.

Візьмім Балогу. За які такі заслуги перед Україною Ющенко казав: «Балога – це я!»? Що такого зробив Балога, щоб обранець українського народу дорівняв до себе невідомого народові пройдисвіта? Цього Балога досяг лестощами. Він лоскотав самолюбство народного обранця й тим став його фаворитом. А на ділі підживлював ворожнечу двох Ю., за що дістав свої 30 срібняків у формі міністерського поста.

Слабким на лестощі особам не можна довіряти ніяких відповідальних постів, бо вони стануть жертвами лестивих шарлатанів. Але люди є люди і їм властиві людські пристрасті й хиби. Тому інфільтрантам вдається інфільтрувати все і вся.

Усі європейські організації, а надто ті, які не дуже симпатизують диктаторсько-загарбницьким уподобанням Москви, інфільтровано людьми КҐБ. Чим інакше можна пояснити любов, яку виказують до Президента Януковича деякі чільні особи Європейського Союзу, наполягаючи на вступі відверто ворожих до демократії керівників України до ЄС?

Коли у Польщі виникла профспілка «Солідарність», КҐБ засилав і засилав туди інфільтрантів. Розвалити «Солідарність» не вдалося, зате інфільтранти мали інші вигоди зі свого інфільтрантства. Користуючись своїм членством у «Солідарності» деякі інфільтранти «Солідарності» стали депутатами Європарламенту й посідають там високі пости. Разом з інфільтрантами з інших країн Варшавського пакту вони становлять помітну групу в парламенті, але поки що не можуть переважити Європейську народну партію та інші патріотичні європейські партії в Європарламенті. Тому вони, за підказкою з Москви, покладають надію на появу в Європарламенті 150 депутатів-реґіоналів від України, якщо цю тоталітарно наставлену й керовану країну приймуть до ЄС. Тоді інфільтрантам буде легко виконувати директиви московських спецслужб.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

СВЯТОЧНЕ

ГОСТІ З ПОЛЬЩІ

На різдвяних дійствах у Городенці побувала делеґація Бжеського повіту Опольського воєводства (Польща). Староста повіту Мацей Стефанські зробив світлину на пам'ять із колядниками з Незвиська. Гості з Польщі побували також на концерті у новому будинку культури в селі Вікно, відвідали місцевий храм, сільську школу.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІ УЧНІ КОЛЯДУЮТЬ НА РІДНУ ШКОЛУ

«Коляда на рідну школу». Таку назву носить культурно-мистецька акція, яка тривала в Івано-Франківську під час зимових шкільних канікул. Як повідомила заступник начальника управління освіти і науки Івано-Франківського міськвиконкому Світлана Уварова, в рамках акції учнівські колядницькі гурти колядують партнерам і шефам, заробляючи таким чином на покращення матеріально-технічної бази своїх закладів освіти.

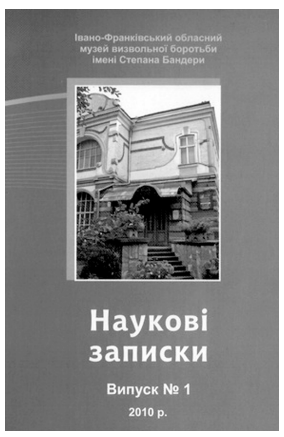
НОВИНКА

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Побачив світ перший випуск «Наукових записок» Івано-Франківського обласного музею визвольної боротьби імені Степана Бандери. Збірник вміщує статті, які є результатом пошукової й науково-дослідної роботи наукових співробітників музею та його філій у Косові, Старому Угринові, Княгиничах.

Десятиліттями радянська влада паплюжила героїчні сторінки українського визвольного руху, проте не змогла знищити його історії, як і тих людей, які були її носіями. Ніхто раніше й не міг уявити, що буде створена музейна експозиція, яка розповідатиме про важку боротьбу українців за державність.

Авторами збірника є: О. Романів, А. Чемеринський, Я. Коретчук, Б. Яневич, С. Каспрук, В. Тимків, Л. Михайлюк, Т. Лаврук, М. Фреїк, С. Лесів, Б. Зрайко, Д. Бурдуланюк, Л. Іванюк, Л. Луканюк, В. Бакала, Л. Худик, В. Рак. Тематика досліджень різнопланова – «Проблеми вивчення та експонування матеріалів з історії боротьби ОУН, УПА в музеях», «До проблеми взаємовідносин і місця «Просвіти» в діяльності ОУН», «Табір праці та відпочинку у Ямниці (1941)», «Жертви репресій на Прикарпатті: особистості й долі», «Пропаґанда ОУН–УПА в 1944–1949 рр.», «Діяльність ОУН на Кіровоградщині», «Нові знахідки зі свідченнями про громадську діяльність С. Бандери у Старому Угринові», «Станиславівщина під німецькою окупацією», «Загальний огляд організації військового вишколу УПА на теренах Прикарпаття», «Степан Бандера в центрі уваги КДБ», «Життєвий шлях Юліана Матвіїва», «Боротьба властей Російської імперії проти поширення націоналістичних ідей з Галичини на територію Наддніпрянщини», «Провідник Шпак», «Процеси над ОУН та їхнє пропаґандивне значення», «Війна, якої не знаємо», «Соціально-економічні умови виникнення опришківства», «Між двома окупантами», «Олекса Перегіняк – референт пропаґанди Калущини», «Про лицарів із гніву кутих», «Висвітлення життя і діяльності Михайла Горбового», «Борець української феміди», «Участь жінок – жительок Старого Угринова в національно-визвольному русі», «Жінки-політв'язні з Косівщини».

Збірник ілюстрований. Виданий видавництвом «Місто-НВ» за рішенням науково-методичної ради музею. Щорічник зможе стимулювати пошукову й дослідницьку роботу музеїв визвольної боротьби, краєзнавців, допоможе арґументованіше й об'єктивніше вивчати історію українського визвольного руху.

Андрій ЧЕМЕРИНСЬКИЙ

СХІД І ЗАХІД – РАЗОМ

РУШНИК ЄДНАННЯ

Кольорами веселки, надії і сподівань вишивають найкращі вишивальниці міст України рушник єднання з бажанням звеличити національний характер, збагатити добробут і процвітання держави. Вже вишито сімнадцять метрів рушникового перевесла взірцями Харківщини, Луганщини, Донеччини. І ось 12 січня відбулося передача рушникової естафети Івано-Франківську.

Святогорці з іконою Святоуспенської Богоматері приїхали зі своїми колядниками, керівником проекту Світланою Гончаренко, головою міста Євгеном Божком, які тримали схвильоване слово. Освятили цю добру справу долучення триметрового рушника, вишитого взорами чотирьох етнічних районів області (Бойківщини, Гуцульщини, Опільщини й Покуття) отці усіх конфесій. Вітали – заступник голови облдержадміністрації Роман Іваницький, заступник міського голови Михайло Верес, секретар міської ради Руслан Марцінків, а колядники разом із оркестром народних інструментів під орудою Сергія Орла показували вертеп, співала народна капела «Червона калина» і Мирослав Петрик.

Захід провели в рамках Всеукраїнського проекту «Єдина Україна: Схід і Захід – разом». Проект розпочав свою подорож із Донбасу, виконуючи добру місію містами України. Почався він 29 серпня 2010 р. у місті Святогірську, де є Свято-Успенська Святогірська лавра, історія якої сягає княжих часів.

Акція подорожує обласними центрами, містами й селами нашої країни, поєднуючи в собі колорит і традиції різних реґіонів. Завершиться мандрівка 24 серпня 2011 року в Києві освяченням і дошиванням останнього рушника від Києва на Майдані Незалежності – у рамках святкового концерту до 20-ої річниці незалежності України.

29 серпня 2011 р. почнеться другий етап акції під назвою «Україна – Європи краплина». Ікона Святогірської Матері Божої разом із всеукраїнським рушником, делеґацією у складі фольклорного колективу та учасників акції подорожуватиме різними країнами світу, популяризуючи Україну, її мистецтво, духовно-культурне надбання. Свою подорож акція завершить у червні 2012 року на урочистому відкритті світового чемпіонату «Євро-2012».

Всеукраїнська «рушникова доріжка» стане ґарантом і підтвердженням того, що, незалежно від географічного розміщення, ми всі є одним українським народом.

Зорина ФЕРНЕГА

Червоне – то любов, а чорне – то журба…

НОВОСІЛЛЯ

У НОВИЙ КОРПУС

Ввели в дію боксове відділення Коломийської районної інфекційної лікарні. Привітали колектив її працівників з цією подією голови облдержадміністрації – Михайло Вишиванюк та обласної ради – Олександр Сич. Вони вручили нагороди будівельникам і медикам, котрі доклали найбільше зусиль до того, щоби постав просторий та ошатний корпус лікувального закладу. За умовами для медпрацівників і хворих він не поступатиметься європейським клінікам. Коломийська лікарня як друга інфекційна (поряд з обласною) на Прикарпатті прийматиме хворих і з суміжних районів краю.

РОБОТА

БЕЗРОБІТТЯ

В Україні на 10 робочих місць претендує 88 безробітних. Кількість офіційно зареєстрованих безробітних зросла в 2010 році на 3,4 відсотка (з 526,7 до 544,9 тисяч осіб), що становить 2 відсотка від працездатного населення. Такі дані наводить Державний комітет статистики.

На кінець 2010 року допомогу з безробіття отримувало 411,3 тисяч українців.

Водночас кількість вільних вакансій на підприємствах скоротилася за рік з 65,4 до 63,9 тисяч, а навантаження на 10 вільних робочих місць зросло з 83 до 88 осіб на місце.

Варто зазначити, що так зване «офіційне» безробіття в Україні має мало спільного з реальним станом справ на ринку праці, хоча і свідчить про певні тенденції.

Так, за методологією Міжнародної організації праці, безробіття серед українців працездатного віку в III кварталі 2010 року склало 8,7 відсотка, або 1 мільйон 772,3 тисяч осіб.

ДО ПЕРВНІВ

Пречистая Діва
Сина породила,
Йордан-вода студена.
Син Божий родився,
В Йордані хрестився,
Йордан-вода студена.
Дзвони задзвонили,
Весь світ звеселили,
Йордан-вода студена.
Вже Христова слава
По всім світу стала,
Йордан-вода студена.

СИН БОЖИЙ РОДИВСЯ, В ЙОРДАНІ ХРЕСТИВСЯ!

Цю мелодійну щедрівку на святковому заході «Різдво в Просвіті», яке проходило в Народному домі «Просвіта» Івано-Франківська на старий Новий рік, виконували дві обласні громадські організації «Жіноча громада» – Київська та Івано-Франківська. Разом з нею лунали віншування жінок на кращу долю України, на мир і достаток у нашому спільному домі. Бо мрія і бажання кожної з них – щоб щасливою була всяка родина, здоровими зростали наші діти, міцними були наші сім'ї, щоб наша держава зайняла належне місце в світі й нею могли ми гордитися. А поки того немає, то вони в цей день спішили бути присутніми і на відкритій спільній сесії обласної та районних рад на захист національних інтересів, яка проходила в місті біля пам'ятника Степанові Бандері. А пізніше були їхні виступи за круглим столом на обласному радіо.

Голова Київського відділення Міжнародної організації «Жіноча громада» Тамара Бігун, її заступниця Валентина Ноздріна, секретар цієї організації Надія Кир'ян, вона ж і кореспондент газети «Слово Просвіти», представники районних осередків Ніна Знова та Людмила Шевчук ділились досвідом роботи й приїхали запозичити нові ідеї і напрацювання в Івано-Франківської обласної організації «Жіноча громада», яка на доброму рахунку в Україні. Вони відвідали обласний краєзнавчий музей, ознайомились із самобутньою культурою нашого краю. Приємні враження залишились від відвідин туристичного комплексу «Буковель». Побували і в художньому музеї на відкритті фестивалю духовної музики «Від Різдва до Водохреща». У Народному домі «Просвіта» слухали, як торжествують і славлять народження Месії різні товариства й громадські організації, які цього року вперше за різдвяним столом об'єднала «Просвіта», а це – товариство «Бойківщина», Польське товариство ім. Ф. Карпінського в Івано-Франківську, «Жіноча громада», Союз українок, Клуб обдарованих дітей, просвітянські художні колективи «Червона калина» й «Квіти ромену».

Ми мусимо єднатись, облишити дрібні чвари й поспішати за ясним Світлом, щоб не збитися з дороги, якщо хочемо жити краще.

На закінчення повторю слова Царя з вертепу:

О Господи, яка холодна днина,
Промерзла наскрізь,
щулиться зима,
Обняла Україну хуртовина,
І України вже немов нема…

Лише сніги, лише сніги довкола,
Збдудили ми у лютих цих снігах,
Така вже доля – перекотиполем
Котитися по скривджених віках.

О, не уярмлюймо сердець
своїх, брати,
Бо недовіра – то найгірші пута,
Як вибрались іти, то мусимо дійти!

Михайлина БОДНАР,
голова Івано-Франківського відділення обласної організації «Жіноча громада», завідувач культвідділу обласної «Просвіти»

ЗОНА ТРИВОГИ

ВІЙНА ЦИВІЛІЗАЦІЙ

ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ МОВНОЇ ПРОБЛЕМИ НА ДУЗІ «МОСКВА–КИЇВ–ТЕЛЬ-АВІВ»

(Продовження. Поч. у № 1, 2)

З чим пов'язана аґресивна політика Росії стосовно України?

Росія бажає позиціонувати себе як Імперія (Третій Рим), а імперія, апріорі – **АҐРЕСОР.**

Перше: Росія без України – не імперія. Історично Росія – держава з постійними імперськими амбіціями. Але без потенціалу України в її складі амбіції Росії залишаються звичайним, хоча й «художнім» свистом!

Російська імперія без України була неможлива ні в минулому, ні тепер. Я не буду наводити арґументи від себе, а ліпше процитую авторів-неукраїнців.

Якщо зробити короткий екскурс в історію, то відповідь ми знайдемо у:

а) відомого єврейського публіциста і громадського діяча Володимира Жаботинського (Зеєва): «…В самом деле: если малороссов и белорусов зачислить, как хочет П. Б. Струве, в состав единой русской нации, то нация эта возрастает до 65 процентов всего населения Империи, т. е. до громадного большинства в две трети.

…Поэтому смело можно сказать, что разрешение спора о национальном характере России почти всецело зависит от позиции, которую займет тридцатимиллионный украинский народ. Согласится он обрусеть – Россия пойдет по одной дороге, не согласится – она волей-неволей пойдет по другому пути…

Наоборот, если малороссов и белорусов считать за особые народности, то господствующая национальность сама оказывается в меньшинстве (43 проц.) против остального населения, а сообразно тому изменяются и все виды на будущее».

б) російського шовініста Василя Шульгіна, який на початку XX століття казав: «Лучше уж независимая, но напрочь русифицированная Украина, чем Украина в составе России, но с господством на ее землях украинского языка и культуры».

в) сучасного російський публіциста Олексія Широпаєва: «Известно мнение, что Россия без Украины в имперском плане ущербна. Что-то в этом же духе говорил Бжезинский, да и не только он. Эта мысль верна. Но дело даже не столько в экономическом и геополитическом значении Украины для Москвы. Дело прежде всего в том, что на традиционном русском отношении к Украине, по сути, держится русское имперское сознание, благодаря которому российская империя, пусть и в урезанном виде, все еще существует. Подчеркиваю: именно отношение к Украине – не к Балтии, не к Кавказу – является определяющим для русского имперского сознания. Как только русские откроют для себя, что украинцы это ДЕЙСТВИТЕЛЬНО другой народ – российский имперский миф рухнет, а с ним неизбежно кончится и империя. Надо сказать, что на словах русские всегда готовы признать, что украинцы – народ, но – внимание! – «братский народ». За этой лукавой формулой кроется твердое убеждение, что мы – русские и украинцы – ОДИН народ, призванный жить в одном государстве со столицей в Москве. Говоря о «братском украинском народе», большинство русских воспринимают украинский язык и само украинство как досадное историческое недоразумение, исторический вывих, возникший благодаря зловредному влиянию Литвы и Польши. И при этом русские не задаются вопросом: а может, вывихом-то являются они сами? Исторически вывихнуты как раз-то мы, русские… Нас вывихнула татарщина.

…И если король Даниил – знаковая фигура Украины, то приемный ханский сын Александр Невский – знаковая фигура России, ее «имя». Таков исток нынешних русско-украинских отношений. Уже после этого говорить о «двух братских народах» не приходится. Цивилизационная вражда предопределена уже этими двумя историческими личностями. Их можно назвать народообразующими» (shiropaev.livejournal).

г) Бжезінський теж писав – «без України російська імперія неможлива». Росія замість того, щоб «приголублювати» Україну для того, щоб вона добровільно погодилася стати складовою духовного братства, духовної імперії, протягом століть культивувала шантаж, погрози, диверсійні дії, репресії, терор з метою поневолити Україну, підпорядкувати, окупувати, пригнобити і зробити її колонією Росії, а не складовою слов'янського братства. Нинішня політика Росії щодо України не зазнала суттєвих змін.

Друге. Україна – конкурент Росії.

а) Україна є конкурентом Росії на зовнішній арені.

В експорті зерна. І якщо колись казали, що царська Росія – житниця Європи, то без України в її складі така характеристика була б неможливою. В швидкості отримання безвізового режиму з Євросоюзом. У шляхах транзиту енерґоносіїв у Європу. В темпах зростання економіки. В рівні науки і техніки. В експорті озброєнь. У змаганнях за іноземні інвестиції. У створенні спільних підприємств з іноземцями. В боротьбі за закордонні ринки збуту своєї продукції. В темпах демократизації суспільства (правда, останнім часом швидше – в його тоталітаризації). В устремлінні в єврозону (прес-конференції Путіна й інтерв'ю в Берліні 27 листопада 2010). І, як не дивно, – в поглибленні співпраці й інтеґрації в НАТО (останній виступ Медведєва на саміті Росія–НАТО 21 листопада 2010 р). Виявляється, що Росія не проти приєднатися і до єврозони, і до НАТО!!! А де Ната (Вітренко), комуністи, Партія реґіонів, чому не протестують проти намірів Росії? Медведєв поставив питання руба: «або об'єднання російського ПРО з НАТО, або нова гонка озброєнь!.. А як і ким тепер виглядає керівництво України, коли Росія примусила Україну відмовитися від вступу до НАТО, а сама «набивається» в НАТО як рівноправний партнер?

У конкурентній боротьбі застосовуються не лише чесні, але й брудні прийоми, чорний пі-ар, завданням якого є принизити й очорнити конкурента. Як приклад цього можна навести слова керівників Росії: «Україна – недодержава», «В Україні відбувається фашизація суспільства», «Україна тирить газ», «Україна – ненадійний транзитер», «Україна – банкрут, в України – дефолт», «В Україні порушуються права російськомовного населення».

Але постарайтеся згадати хоча б один епізод, коли керівники української держави глузливо відгукувалися б чи саркастично характеризували, ображали чи «клеймили» свого конкурента – Росію, на міжнародній арені? Навіть за часів президентства Ющенка ви не знайдете жодного епізоду.

Так хто ж тоді з нас культурніший і толерантніший, врешті – людяніший у міждержавних стосунках? Україна – конкурент Росії і в спорті. І якщо перемагають українці, то вони кажуть: ми перемогли в нелегкій боротьбі з достойним суперником. Коли перемагають росіяни, вони кажуть: «Мы порррвали всех…» Деталь. Але багато характеризує.

б) Україна є конкурентом Росії і в її внутрішній політиці.

Росія, як вогню, боїться розповсюдження на свою територію небажаних прикладів «кольорових революцій». Не хоче, щоб її народ був рішучішим у своїх багатоаспектних вимогах до влади. Росія не бажає допустити «західні цінності» в РОСІЮ, а бажає продемонструвати росіянам Росії і росіянам України «ефективність» російської моделі управління й тоталітарного варіанту «керованої демократії». Бажає не допустити зростання рівня життя в найближчих сусідів більшими темпами, ніж у Росії, звідси і торгові війни з Україною і Білоруссю. Звідси й підвищення для нас цін на газ, а тому українські й білоруські м'ясні і молочні продукти – нібито «не відповідають російським стандартам». Пошук зовнішнього ворога – спосіб відволікти росіян від боротьби за вирішення внутрішніх проблем. Демонстрація російської аґресивності в Грузії і Криму – підтвердження цього.

Володимир ПИЛИПЧУК,
народний депутат України 1-го та 2-го скликань

(Далі буде)

СВЯТОЧНЕ

ДОНЕЦЬКІ ТЕЖ КОЛЯДУВАЛИ

Делеґація Донецького ліцею № 12 провела різдвяні свята в селі Гарасимові на Тлумаччині, де ознайомилася з різдвяними традиціями і звичаями покутського краю. Ліцеїсти відвідали також музеї Коломиї, музей Степана Бандери в Старому Угринові, побували на «Буковелі».

А на Городенківщині під час різдвяних дійств побувала делеґація Бжеського повіту Опольського воєводства Польщі.

С. В.

РІЗДВЯНА ФЕЄРІЯ

У Богородчанах провели різдвяну феєрію «Небо і земля нині торжествують!». Захід відбувся з ініціативи відділу культури і туризму Богородчанської райдержадміністрації і за сприяння управління культури Івано-Франківської облдержадміністрації.

Дійовими особами свята були Господар і Господиня, козаки, вертепні колективи, професійні колективи та виконавці; діяло містечко майстрів декоративно-прикладного мистецтва й містечко майстрів домашньої випічки.

Гості свята з задоволенням сприйняли гопак, козацькі забави («Бій на шаблях», «Закидання шапки на шаблю», «Змагання на бочці», «Хто кого перетягне», «Скочити через шаблю»), фраґменти гуцульської коляди, віншування від М. Ванджурака (с. Віпче). Завершилося свято спільною колядою «Нова радість стала».

А. Ч.

КОЛЯДА НА МАЙЗЛЯХ

З благословення правлячого архієрея Івано-Франківської єпархії УГКЦ кир Володимира Війтишина відбувається ІІ Різдвяний фестиваль «Коляда на Майзлях». Мета фестивалю – відродження багатогранної духовної спадщини нашого краю під час святкування Різдва Христового; відновлення, збереження та поширення різдвяних традицій, коляд, щедрівок; розвиток духовного вокально-хорового мистецтва; обмін творчими досягненнями мистецьких колективів.

Фестиваль проводиться у храмі Царя Христа монастиря отців-василіян УГКЦ Івано-Франківська.

До 22 січня пройдуть сольні виступи мішаних хорових колективів, фольклорних колективів, вертепів. Заключний гала-концерт усього фестивалю відбудеться в неділю, 23 січня 2011 р., о 16.00. Виступатиме Гуцульський ансамбль пісні і танцю «Гуцулія».

Н. К.

ХАЙ ДОБРО ВАМ СІЄТЬСЯ

МИСТЕЦЬКИЙ ХРАМ

Цьогорічний, третій, фестиваль «Мистецький храм» для дітей із неповних сімей, сиріт зі шкіл-інтернатів та з малозабезпечених родин був проведений, як і попередні, за підтримки Благодійного фонду України (президент – Тимофій Нагорний), Благодійного фонду Прикарпаття (президент – Ярослав Борута) і численних благодійників, меценатів. А їх, які допомогли провести цей фестиваль на високому рівні, цьогоріч було сорок.

Журі, очолюване народним артистом України Степаном Гігою, зазначило, що рівень багатьох виконавців дуже високий і було важко визначити найкращих. Були встановлені й спеціальні призи (до речі, всі учасники одержали солодкі подарунки). Гран-прі виборола чарівна співачка Катерина Рибачок з Миколаєва, а перше місце з вокалу – Соломія Жекало з Калуша, а з музичного мистецтва – баяніст із Києва Богдан Грицанко.

Окрім гостей – попередніх переможців фестивалю – скрипальки Анисії Юзюк, піаністки Оксани Горецької, гостей і учасників фестивалю вітали піснями наші землячки Оксана Грицай (Міка Ньютон), Світлана Весна і володар двох золотих дисків НАУ Степан Гіга, а також усі цьогорічні переможці.

Щасливі учасники, з призами, якими щедро обдарували добрі люди, щиро дякували організаторам за фестиваль, на якому вони змогли розкрити свої Богом дані таланти, почути добрі слова, гарячі оплески, ще й дарунки. Такий фестиваль, який відкриває в серцях дітей віру, добро, дає надію, повинен жити – сказав у вітанні Тимофій Нагорний. Дякуючи всім учасникам, вчителям, батькам і спонсорам заслужений артист України, президент фестивалю Ярослав Борута наголосив, що зерна добра, вкладені в цих дітей, дадуть щедрі врожаї в благодатній Україні. І дійсно, добро породжує добро і з цією метою заснований цей фестиваль, який має майбутнє.

Аня ГУБЕНКО

ГУЦУЛЬСЬКОМУ АНСАМБЛЮ – 70

ЙОГО ГОЛОС ЗАЧАРОВУВАВ

У серпні 2010 року обірвалось життя Антона Миколайовича Василюка, яке з 1962 року було тісно пов'язане з Гуцульським ансамблем. Із юнацьких літ хлопець виділявся з-поміж однолітків не тільки інтеліґентністю, але й неабияким голосом, який був окрасою шкільного хору в Обертині. Тож і порекомендували вчителі вступити до Снятинського культосвітнього училища, а відтак юнака відібрали до Гуцульського ансамблю пісні і танцю, де шістнадцятилітній співак разом із В. Турком, М. Коропчуком, В. Юрцівим вивчали програму, а незабаром йому доручили і сольні партії.

Після служби в армії було навчання в музичному училищі ім. Д. Січинського в найкращих педагогів закладу, серед яких і Б. Керниця. Разом із Гуцульським ансамблем побував майже в усіх республіках колишнього СРСР, і всюди лунала українська пісня. Співав і в квартеті, який був створений при філармонії. У 1980 році брав участь у конкурсі комсомольської пісні, де зайняв друге місце, поступившись В. Шпортьку. Кілька разів як соліст виступав у Кремлівському палаці з'їздів у Москві. Багато разів виступав за кордоном: у Польщі, Чехії, Угорщині, Юґославії, Нідерландах, Італії.

Антон Миколайович довго працював викладачем Тисменицької музичної школи, де прищеплював любов до музики дітям, на посаді завідувача відділу культури в Тисменицькому районі. Своїм синам, Андрієві й Назарові, дав музичну освіту, та й онуки пішли стопами діда: Тарас – студент Інституту мистецтв, а внучка Ірина – майбутня скрипалька, яка щойно опановує музичну освіту в музичній школі № 2. Діти, внуки і друзі гордяться Антоном Василюком, адже 1997 року, коли академічний оркестр «Harmonia nobile» і хор Гуцульського ансамблю запросили до Італії виконати твір Г. Ф. Генделя «Юда Маккавей», то разом із солістами Б. Кадоб'янською, О. Семчуком, Р. Зоряною (Польща), Антон Василюк виконував басові партії.

Життя, яке присвятив музиці, співу, зустрічам із творчими людьми, надто швидко згасло, але залишилось у пам'яті дружини, дітей, онуків, родини й учнів, яким віддав частину свого серця. Його 48 років у культурі із 65 прожитих були не зовсім легкими, наповнені переживаннями, хвилюваннями, вони швидко посріблили його скроні, але залишили палкий вогонь любові в серці.

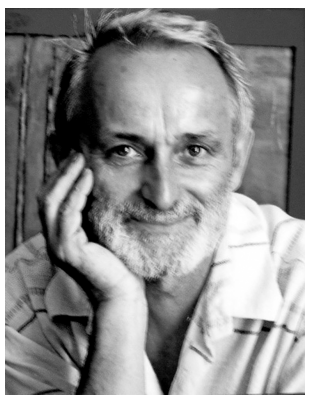
Любов ЗОРІНА

На світлині: Таким Антон Василюк прийшов у Гуцульський ансамбль

ЮВІЛЕЇ

НАТХНЕННЯ МИХАЙЛА ДЕЙНЕГИ

60-річний ювілей відсвяткував директор обласного художнього музею Михайло Дейнега, уродженець Єзуполя. Він навчався у Косові, закінчив Львівський державний інститут прикладного та декоративного мистецтва (тепер – Академія мистецтв).

Сам працює у живописі, творить гобелени. Улюбленій справі віддав понад тридцять років життя. Вважає своє мистецтво асоціативним живописом. Виставки М. Дейнеги відбувалися у Польщі, Чехословаччині, Італії, Німеччині. В Україні – у Львові, Києві, Івано-Франківську (виставки «Тріумвірат» (2005), «Незнаний Дейнега» (2010)). Є автором понад тисячі робіт. Їх можна побачити в Канаді, США, Ізраїлі, Великобританії, Польщі, Чехії, Франції, Ватикані.

Михайло Дейнега – автор роботи «Ангел зі сходу», створеної на вшанування понтифікату папи римського Івана Павла ІІ. Ця робота облетіла Європу й Америку, а згодом із рукотворними ангелами зі всього світу та вісьмома українськими представила Івано-Франківськ у Римі на площі Святого Петра. Займався реставраційними роботами, зокрема, в костелі Христа Царя по вул. Вовчинецькій. Член Національної спілки художників України. Лауреат обласної премії ім. Я. Лукавецького (2010). Відзначений грамотою обласної державної адміністрації (2011).

Колеґи по творчості говорять про Дейнегу: «Творчий шлях художника Михайла Дейнеги є символом трансформацій мистецтва загалом. У його картинах сплітаються колірні феєрії фонізму, експресії періоду сецесії, надсучасні підходи до класичного олійного живопису, нетипові екстравагантні композиції та відчуття космічного сприйняття світу.

Кількість нагород, похвал, виставок не тільки як художника, а й як директора Івано-Франківського обласного художнього музею складає величезний список, серед них і премія ім. Ярослава Лукавецького, міжнародні та всеукраїнські грамоти, але, як не дивно, для Дейнеги-митця це не має особливого значення. Він не спочиває на лаврах досягнутого, а рішучими кроками ступає дорогою змін, усвідомлюючи, що весь усесвіт перебуває у безперервній пульсації теперішнього, а любов є найвищим проявом людської екзистенції. Можливо, саме тому його картинам притаманні вібрація тла і яскраві колірні співвідношення, що рухаються в просторі й часі. У простих буденних об'єктах митець вміє побачити цілий всесвіт з його динамізмом і проявом чогось вищого за матерію».

Наш кор.

ПОСТАТІ

ІВАН ЗУБЕНКО І КОЛОМИЯ

...24 серпня 1941 року коломийська газета «Воля Покуття» виходить з розлогою літературною сторінкою і статтею «Жертва більшовицького терору», присвяченою пам'яті Івана Зубенка – письменника, драматурга, публіциста, педагога, культурно-мистецького діяча і борця за волю України. Головний редактор часопису (письменник, публіцист, видавець) Яким Христич у своїй сильветці називає Івана Зубенка «незламним партизаном».

...В Галичині, зокрема, у Коломиї ім'я Івана Зубенка у 30-их роках минулого століття було добре відоме як ім'я культурно-мистецького діяча з гурту «збігців з Великої України», що осіли на західних теренах після поразки української національно-визвольної революції 1917–1920 років. Як і колишній член Української Центральної Ради УНР Яким Христич, Іван Зубенко обрав місцем свого постійного осідку і творчої діяльності столицю Покуття – Коломию. Вибір був не випадковий.

...1920 рік. Табір інтернованих вояків Армії УНР у м. Каліші (Польща) – один із найбільших серед таборів (Пикуличі, Ланьцут, Вадовичі, Олександрів, Петроків, Ченстохів, Тарнов...). Чисельність кожного табору – 1500–4000 українських стрільців, старшин, культурно-мистецьких діячів, учених, лікарів, письменників і членів їхніх сімей.

Але й тут, на чужині, в тяжких умовах недолі, вирує українське життя. В Олександрівському таборі українці видають часопис «Нове життя» і кооперативний журнал «Зірниця», у Пикуличах – журнал «Запорожець» і гумористичний тижневик, у Ланьцуті – газету «Нова зоря», у Ченстохові діяв Центральний культурно-просвітній відділ, головне завдання якого, як писав часопис «Український вісник» (Львів) у числі 8 за 2 лютого 1921 року, було «запровадження обов'язкового навчання для всіх козаків» і проведення старшин через спеціальні курси загального навчання і українознавства».

У Каліші видавався літературно-мистецький журнал «Веселка», під орудою Дмитра Котка із Запоріжжя діяв «Український наддніпрянський хор», організований з інтернованих наддніпрянців. Якраз із цим хором Д. Котка наїжджав з Каліша до Коломиї музикант Іван Зубенко. А в Каліші він співпрацював у літературно-мистецькому товаристві «Веселка» і його однойменному місячнику як співредактор. У цій справі йому знадобилася практика, яку він як колишній стрілець Армії УНР набув у 1919–1920 роках, де керував друкарнею 3-ої Залізної дивізії і редаґував часопис «Залізний стрілець». А до цього часу встиг видати свої перші літературні проби – збірку «Наші лицарі і мученики» та п'єсу «Остання жертва».

...У травні 1921 року в Польщі відбулася ліквідація уряду УНР та його інституцій, що опинилися на еміґрації у Польщі. З польських таборів для інтернованих наддніпрянці розсипалися скитальцями по світах, шукаючи порятунку і кращої долі на чужині. Чи не найбільше їх осіло в Галичині, на Волині й Закарпатті.

...1924 року Іван Зубенко замандрував знову до Коломиї. Без зв'язків, без перспектив на майбутнє. Тут прилучився до трупи мандрівного театру Йосипа Стадника – кларнетом театрального оркестру. У Коломиї зустрів наддніпрянця по табору в Каліші – художника й колишнього поручника Армії УНР Василя Дядинюка (якраз того року В. Дядинюк організував у залах коломийської української гімназії персональну виставку творів). Він бо й порадив Іванові Зубенку осісти в Коломиї. За його ж порадою І. Зубенко навчається на курсах ткацтва при відомій Коломийській школі гончарства. А галицький адвокат і письменник Андрій Чайківський, який ще 1919 року оселився в Коломиї, запропонував І. Зубенку співпрацю в редакції журналу «Жіноча доля», заснованому 1925 року громадською діячкою і письменницею Оленою Кисілевською. 1926 р. відбулася зустріч Івана Зубенка з відомою діячкою жіночого руху в Галичині. Він повідав їй про свою скитальчу «одіссею».

Народився Іван Зубенко 25 вересня (за старим стилем) 1888 року в місті Валуйки на Слобідській Україні. 1900 р. закінчив педагогічну школу у м. Феодосії (Крим). Працював учителем 1-ої Вищої початкової школи в Херсоні (мабуть, тому деякі літературознавці вважають Івана Зубенка уродженцем Херсонщини). З 1915 року – в російській армії, бере участь у боях на фронтах Першої світової війни. У 1918 році Іван Зубенко – викладач у Херсонській комерційній школі та у Зразковій школі при Херсонському педагогічному інституті. У цей буремний для України час він очолює міське управління шкіл Національного комітету; він же – секретар Херсонської філії Національного союзу. В Херсоні, у часописах «Дніпро» і «Рідний край», з'являються перші публіцистично-літературні проби Івана Зубенка.

У 1919–1920 рр. він – у лавах Армії УНР, у складі 3-ої Залізної дивізії. Їй, її козакам, що стали до бою за волю України, Іван Зубенко присвятив поезію – «Пісню «залізних», де співається:

Гей, дивізія Залізна,
Рідна наша мати!
Де ти йдеш – там воріженьки
Мусять утікати!

Гей, залізні! Гей, стрільці,
Козаченьки-молодці!
Будем до загину
Битись за Вкраїну! [...]

Нашу славу ще почують
І Поділля кручі,
І степи, і моря,
І Дніпро ревучий.

...З 1926 року Іван Зубенко – співробітник «Жіночої долі», друкується з такими літературно-мистецькими особистостями, як О. Кисілевська, У. Кравченко, С. Русова, Н. Королева, С. Яблонська, О. Дучимінська, Ірина Вільде та іншими. На сторінках часопису з'являються його вірші, фейлетони, оповідання, драматичні твори.

Від 1927 року Іван Зубенко одночасно працює в коломийському видавництві Осипа Кузьми «Ока», де редаґує його дрібну бібліотеку «Ряст».

Володимир МОРОЗЮК,
член Національної спілки письменників України, м. Івано-Франківськ

(Закінчення буде)